

ROZPORZĄDZENIE**Kierownika Ministerstwa Kolei Żelaznych****o wprowadzeniu odpowiedzialności kolei za zaginięcie, brak wagi
lub uszkodzenie towarów i bagażu.**

Na mocy dekretu z dnia 7 lutego r. b. (Dziennik Pr. № 14, poz. 152) i w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu oraz Przemysłu i Handlu zarządzam co następuje.

Z dniem 15 lipca r. b. wprowadza się na kolejach dawnego zaboru rosyjskiego, t. j. w dyrekcjach okręgu Warszawskiego i Radomskiego odpowiedzialność kolei za zaginięcie, brak wagi lub uszkodzenie towarów i bagażu na następujących zasadach.

A. Odnośnie do towarów.

1) Koleje ponoszą odpowiedzialność za straty wynikłe wskutek zaginięcia, braku wagi lub uszkodzenia towarów, powstałe od chwili przyjęcia przesyłki do przewozu do czasu jej wydania, o ile straty te nie powstały z winy lub wskutek rozporządzenia osoby do tego uprawnionej, wskutek

siły wyższej, wadliwości opakowania, nie dającego się zauważyć zewnętrznie, albo wskutek właściwości towaru, mianowicie z powodu zepsucia wewnętrznego, ulatniania się lub wycieku.

2) Przy przewozie towarów, które wskutek swych właściwości przyrodzonych tracą regularnie na wadze podczas przewozu, koleje ponoszą odpowiedzialność za ujawniony brak wagi po potrąceniu niżej podanych norm:

2% wagi pierwotnej w razie przewozu towarów płynnych, wilgotnych, oraz następujących suchych: tartego i mielonego drzewa farbiarskiego, kory, korzeni, tytoniu krajowego, tłuszczów i olejów stwardniałych, świeżych owoców, świeżych liści tytoniowych, wełny owczej, skór wyprawionych i niewyprawionych, owoców suszonych i smażonych, żył, kopyt, rogów, kości (całych i mielonych), ryby suszonej, chmielu i kitu świeżego;

1% wagi pierwotnej w razie przewozu wszystkich innych towarów, które tracą na wadze,—w stanie suchym.

Normy powyższe, o ile za tym samym listem przewozowym nadana jest większa ilość sztuk jednakowego towaru, powinny być określone dla każdej sztuki osobno, jeżeli waga poszczególnych sztuk wskazana jest w liście przewozowym lub też może być określona w inny sposób.

3) Koleje nie ponoszą odpowiedzialności:

- a) za straty, wynikłe z niebezpieczeństwa, połączonego z przewozem towarów, które stosownie do przepisów przewozowych lub taryfowych, albo też stosownie do osiągniętego z nadawcą porozumienia, wyrażonego w liście przewozowym, naładowane są na wagony niekryte; nie dotyczy to jednak wypadków widocznego zmniejszenia się wagi lub zaginięcia całych sztuk przesyłki;
- b) za straty, powstałe wskutek niebezpieczeństwa, połączonego z brakiem lub wadliwością opakowania towarów, które, chociaż z powodu swych właściwości wymagają opakowania dla ochrony przed zaginięciem lub uszkodzeniem, były jednak zgodnie z oświadczeniem nadawcy w liście przewozowym oddane do przewozu bez opakowania lub w opakowaniu niedostatecznym;
- c) za straty, powstałe wskutek niebezpieczeństwa, połączonego z naładowaniem, wyładowaniem lub wadliwym sposobem naładowania towarów, których naładowanie i wyładowanie stosownie do przepisów przewozowych lub taryfowych, lub też wskutek osiągniętego z nadawcą i wyrażonego w liście przewozowym porozumienia, powinny być dokonane przez nadawcę lub odbiorcę;
- d) za straty, powstałe wskutek niebezpieczeństwa, połączonego z przewozem towarów, które dla swych przyrodzonych własności narażone są na szczególne niebezpieczeństwo zaginięcia, braku lub uszkodzenia przesyłki, wskutek połamania, rdzy, wewnętrznego zepsucia, wzmożonego wycieku, usychania lub rozsypania;
- e) za szkody, powstałe wskutek szczególnego rodzaju niebezpieczeństwa, połączonego z przewozem zwierząt żywych;
- f) za szkody, wynikłe z niebezpieczeństwa, połączonego z przewozem przesyłek lub zwierząt, którym stosownie do przepisów przewozowych lub taryfowych albo porozumienia z nadawcą, wyrażonego w liście przewozowym, towarzyszyć powinien dozorca.

Uwaga: Jeżeli tylko okoliczności pozwalają domniemywać, iż szkoda mogła wyniknąć z jednego z powyższych niebezpieczeństw, należy uważać, że szkoda wynikła rzeczywiście z tego powodu.

4) Jeżeli w myśl przytoczonych wyżej zasad koleje obowiązane będą uiścić odszkodowanie za zaginięcie lub brak wagi przesyłki, odszkodowanie to oblicza się według cen handlowych, a w razie ich braku według war-

tości, którą towar tego samego rodzaju i jakości posiadał w miejscu nadania i w czasie przyjęcia przesyłki do przewozu, lecz nie więcej jak 150 mk. względnie 300 kor. za 100 klg. W razie uszkodzenia przesyłki wypłaca się odszkodowanie za zmniejszenie jej wartości, określone w powyższy sposób, lecz również nie więcej jak 150 mk. względnie 300 kor. za 100 klg.

B. Odnośnie do bagażu.

1) Koleje odpowiadają za bagaż zgodnie z przytoczonymi wyżej zasadami, określającymi odpowiedzialność kolei za przewożone towary, przy czem przyznane wynagrodzenie nie może przewyższać 10 mk. względnie 20 kor. za 1 klg. bagażu niezależnie od klasy biletu, za jakim został nadany do przewozu.

2) Koleje odpowiadają za zaginiony bagaż tylko w tym wypadku, jeżeli żądanie wydania bagażu było zgłoszone na stacji przeznaczenia w ciągu 14 dni od czasu przybycia pociągu, na który bagaż został nadany.

3) Bagaż, niedostarczony na stację przeznaczenia w ciągu 3 dni od chwili przybycia pociągu, na który został nadany, uważa się za zaginiony, i właściciel jego ma prawo otrzymać od kolei odpowiednie odszkodowanie.

C. Zasady ogólne odnośnie do towarów i bagażu.

1) Roszczenie do kolei z powodu zaginięcia, braku wagi lub uszkodzenia przesyłki względnie bagażu wygasają po upływie 6 miesięcy. Przedawnienie liczy się w wypadkach uszkodzenia lub braku wagi od dnia wydania przesyłki względnie bagażu, w wypadkach zaginięcia—od dnia upływu terminu dostawy.

Bieg przedawnienia zawiesza się od chwili złożenia kolei roszczenia na piśmie. W razie odmowy przedawnienie liczy się na nowo od dnia, kiedy kolej zawiadomi o tem petenta piśmiennie i zwróci mu załączone przy podaniu dowody. Dalsze poszukiwania wszczynane w tej sprawie, skierowane bądź do kolei, bądź do władz przełożonych, nie zawieszają biegu przedawnienia. Przerwy w biegu przedawnienia mogą mieć miejsce tylko na zasadzie ogólnych przepisów prawnych.

2) Prawo do dochodzenia względem kolei za zaginięcie, brak wagi lub uszkodzenie przesyłki względnie bagażu ma odbiorca względnie nadawca, przyczem prawo to może być przekazane tylko przez odbiorcę nadawcy lub przez ostatniego odbiorcy. Innym osobom prawo to przekazywane być nie może.

3) Roszczenia powinny być składane na piśmie, przyczem winien być załączony list przewozowy (jeżeli ostatni był doręczony odbiorcy), względnie kwit bagażowy, jak również dowody, potwierdzające szkodę, wyrażoną przez kolej.

Warszawa, dnia 10 lipca 1919 r.

Kierownik Ministerstwa:
J. Eberhardt